

ΜΙΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΗ ΕΡΕΥΝΑ

ΤΙ ΔΙΑΒΑΖΟΥΝ ΣΤΙΣ ΦΥΛΑΚΕΣ;

Ποιοι συγγραφείς προτιμώνται από τους καταδίκους. 'Ο Γκουργκούλφ κι' ο Τολστόη. 'Η φιλοσοφικές μελέτες του Λανδρύ. 'Ο δολοφόνος Γκωσέρ κι' ο Σοπερχάουερ. 'Ο «Δόν Κιχώτης» και ο Μακιαβέλης, κλπ.

ΤΙ διαβάζουν άρα γε οί κατάδικοι στις φυλακές; Ποιοι συγγραφείς συναρπάζουν τούς ανθρώπους του υποκόσμου; Νά μία πρωτότυπη έρευνα που φέρνει στο φώς της δημοσιότητας ένα πλήθος από περιέργες κι' άφάνταστες άποκαλύψεις.

Αύτην την έρευνα την έκανα στις μεγαλύτερες φυλακές της Γαλλίας κι' όμολογώ ότι θρискόμουν διαρκώς μπροστά στα πιο συναρπαστικά άπρόοπτα.

'Η βιβλιοθήκες των φυλακών, ως γνωστόν, πλουτίζονται κάθε τόσο από δωρητάς κι' έτσι οί κατάδικοι έχουν στη διάθεσί τους άφθονα βιβλία.

—Ποιά διαβάζονται περισσότερο; ρώτησα τόν επιθεωρητή των φυλακών, στο ύπουργείο της Δικαιοσύνης.

—Οί κατάδικοι συνήθως, μου άπάντησε, διαβάζουν τά μυθιστορήματα του 'Αλεξάνδρου Δουμά και του 'Ιουλίου Βέρν. Οί «Τρεις Σωματοφύλακες» έρχονται στην πρώτη σειρά. Κατόπιν, ακολουθεί ο «Γύρος του κόσμου σε 80 ήμέρες» του 'Ιουλίου Βέρν...

—Και οί κλασικοί;

—Δέν έχουν πολλούς άναγνώστες! 'Ακούστε όμως ένα διασκεδαστικό ανέκδοτο. Μιά μέρα, ο 'Ανρύ Ζορμπιέ, ένας διάσημος διαρρήκτης, πήρε από τη βιβλιοθήκη της φυλακής μία τραγωδία του Ρακίνα. Τόσο δέ ένθουσιασθήκε από τό διάβασμά της, ώστε ζήτησε και διάβασε όλα τά έργα του μεγάλου τραγικού ποιητού. Κατόπιν, κατενθουσιασμένος, κάθησε κι' έγραψε ένα μικροσκελές γράμμα, γεμάτο από έκφράσεις θαυμασμού και τό έδωσε στον δεσμοφύλακά του για να τό στείλη.. στον κύριο Ρακίνα!...

—Τά θρησκευτικά βιβλία έχουν άναγνώστες;

—Πολύ λίγους. 'Υπάρχουν ωστόσο έδω κι' εκεί μερικοί κατάδικοι που βυθίζονται με πάθος στο διάβασμα της Βίβλου.

Αυτές ή πρώτες πληροφορίες είχαν ένα γενικό χαρακτήρα, όπως βλέπετε και δέν με ίκανοποίησαν διόλου. Γι' αυτό, έπεσκέφθηκα μία προς μία όλες τις μεγάλες φυλακές κι' έτσι κατάφερα να συγκεντρώσω ένα πολύτιμο κι' ένδιαφέρον υλικό που θα κινήση άσφαλώς την περιέργειά σας.

'Επειδή δέ άνέφερα προηγουμένως τά θρησκευτικά βιβλία, έμαθα τό έξης για την περίφημη 'Ιωάννα Βεμπέρ, τή μυστηριώδη «γυναίκα με τή μαύρη μάσκα», που είχε άναστατώσει τό Παρίσι κατά τό 1850 με τις κλοπές και τούς στραγγαλισμούς παιδιών. 'Η Βεμπέρ, όταν έκλείσθηκε στις φυλακές του 'Αγίου Λαζάρου, άρρωσιώθηκε στην μελέτη ενός μεγάλου τόμου, που δέν τόν άπανορίζοταν ποτέ. Ξέρετε δέ ποιά ήταν αυτό τό βιβλίο; «Οί Βίοι των 'Αγίων»!...

'Αλλ' άς δούμε τώρα τί διαβάζαν μερικοί από τούς διασημότερους έγκληματίας της τελευταίας τριακονταετίας.

'Ο τοομερός Γκουργκούλφ, ο δολοφόνος του Προέδρου της Γαλλικής Δημοκρατίας Ντουμέρ, κατεβρόχθιζε με πάθος, στο κελί του, τά φιλοσοφικά βιβλία του Τολστόη. Την παραμονή δέ της έκτελέσεώς του, πριν κοιμηθί, διάβασε ολόκληρη την «'Ανάστασι!» 'Ο παράδοξος αυτός έγκληματίας έγραφε διάφορες σημειώσεις στο περιθώριο των βιβλίων, υπεγράμμιζε πολλά κέρη και τέλος άντέγραφε αναρίθμητες φράσεις σε δυό κόκκινα τετράδια, που τά φύλαγε πάντα κάτω από

τό προσκέφαλό του. 'Όταν ο δήμιος μπήκε στο κελί του και τόν ζύπνησε, ο Γκουργκούλφ έδειξε τά κόκκινα τετράδιά του στον δεσμοφύλακα και του έτόνισε άνήσυχος:

—Νά μή χαθούν!... Είνε πολύτιμα!...

'Ο περίφημος Λανδρύ ο «Κυανοπώγων», που είχε κλεισθί στις φυλακές των Βερσαλλιών, διάβαζε τις φιλοσοφικές σκέψεις του Λιασκάλ και τά έργα του φιλοσόφου Μονταίνι. Του άρεσε να σχολιάζη διάφορα χαρακτηριστικά άποσπάσματα και πολλές φορές έκανε πολύωρες φιλοσοφικές συζητήσεις με τούς δικηγόρους του. Μά δέν πρόφτασε ν' άποτελειώση τό διάβασμα του άγαπημένου του φιλοσόφου, του Μονταίνι...

—'Ηρίμα! είπε στον δεσμοφύλακά του. Μά δέν πειράζει... Διαβάσα αρκετά και έτσι θα μπρέσω να πεθάνω με θάρρος.

'Ο νεαρός Γκωσέρ πάλι, ο δολοφόνος ενός παρισινού κοσμηματοπώλου, είχε ζητήσει να διαβάση Σοπερχάουερ. 'Ηταν άρκετά μορφωμένος κι' έτσι μπορούσε να τόν καταλάβη. 'Η σκέψεις του μεγάλου Γερμανού φιλοσόφου για τις γυναίκες και για τόν έρωτα, τόν θύβιζαν σε άτελειώτους στοχασμούς.

—'Αν τόν είχα διαβάσει πριν, είπε μία μέρα στον φύλακά του, δέν ε' αγαπούσα με τόσο πάθος τις γυναίκες και δέν θα θρискόμουν ίσως έδω πέρα...

'Ενας άλλος έγκληματίας, ο Νουρρικ που είχε δολοφονήσει μαζί με τόν φίλο του 'Ιτυκέν, ένα ταμια της Τραπεζής της Γαλλίας και που θρискεται σήμερα στα κάτεργα, είχε ζετρελλαθή κυριολεκτικά με τόν «Δόν Κιχώτη». 'Ο ήρωας του Θερβάντες είχε γίνει τό είδωλό του. Θαύμαζε τά κατορθώματά του και κάθε τόσο εξιστορούσε τις περιπέτειές του στους συγκαταδίκους του.

'Ο πιο περιέργος όμως άπ' όλους αυτούς είνε δίχως άλλο ο έγκληματίας Κελλεμέν, της συμμορίας του Μπουνώ με τό «Σταχτι αυτοκίνητο». 'Ο μορφωμένος αυτός άναρχικός που καμάρωνε ότι ήξερε όλους τούς κλασικούς και ότι δέν του ήταν άγνωστη καμμιά φιλοσοφική θεωρία, αγαπούσε με ένα νοσηρό πάθος τόν Μακιαβέλη. 'Ενθουσιαζόταν για τόν κυνισμό του και

ήξερε άπ' έξω όλες τις φιλοσοφικές αλλά και διεστραμμένες σκέψεις του. Την παραμονή της έκτελέσεώς του, αντί να παίξη χαρτιά με τούς δεσμοφύλακές του, όπως γίνεται συνήθως, τούς διάβασε τις πιο χαρακτηριστικές σελίδες του «'Ηγεμόνος» και του έξήγησε όσα εκείνοι δέν μπορούσαν να καταλάβουν...

'Ενας άλλος άπαίσιος έγκληματίας, ο περίφημος Μουθώ, που θασάνισε και στραγγάλισε τόν αντίζηλό του, τόν τυπογράφο Μπρυνέ, διάβαζε με έξαιρετική ευχαρίστησι τά παιδικά μυθιστορήματα της κομήσης ντε Σεγκόρ, καθώς κι' όσους τόμους παραμυθιών εύρισκε στη βιβλιοθήκη της φυλακής του.

Μιά τρομερή γυναίκα, ή κυρία Μπεσσαραμπο, που έταχυδρομήσε μέσα σ' ένα μπαούλο τόν άνδρα της, άφου πρώτα τόν δολοφόνησε, διάβαζε με άπληστη περιέργεια τις βιογραφίες των μεγάλων άνδρων και ήξερε άπ' έξω όλη την έκπληκτική σταδιοδρομία του Ναπολέοντος, με όλες τις χρονολογίες και όλες τις λεπτομέρειες.

'Επίσης μία περιέργη λόξα είχε και ή κυρία ντ' 'Ανγκλεμόν, που σκότωσε τόν νομάρχη Κωζερέ μέσα στ' αυτοκίνητο. 'Η φόνισσα αυτή κατεβρόχθιζε τή Γαλλική 'Ιστορία και συγκέντρωνε σε αναρίθμητα τετράδια τή ζωή και τις περιπέτειες κάθε βασιλείσης της (Συνέχεια στη σελίδα 45)

'Ιωάννα Βεμπέρ, ή μυστηριώδης «γυναίκα με τή μαύρη μάσκα».

